

Möte med en kinesisk fredsdelegation

Kinas syn på fredsfrågorna och situationen i Sverige diskuterades då en kinesisk delegation besökte Svenska Fredsrådet den 4 augusti. Delegationen från Chinese People's Association for Peace and Disarmament (CPAPD) bestod av fyra personer, två män och två kvinnor (Mr De Tao Tao, Ms Song Yiming, Mr Du Genqi, Ms Wang Qing). Jag var med som inbjuden gäst i min egenskap av ordförande för Svensk-Koreanska Föreningen.

Det var ett givande möte som gav möjlighet till utbyte av synpunkter och information samt frågor och diskussion. Delegationen överlämnade även några skrifter, däribland CPAPD:s tidskrift *Peace* från december 2018 samt två broschyrer från The State Council Information Office of the People's Republic of China: "*China Adheres to the Position of Settling Through Negotiation the Relevant Disputes Between China and the Philippines in the South China Sea*" och "*Cultural Protection and Development in Xinjiang*".

Tidskriftsnumret är en dokumentation från The Observant Event of the International Day of Peace 2018, som hölls i Nanjing på internationella fredsdagen den 19 september 2018 med över 150 deltagare från mer än 50 länder. Numret inleds med tre dokument av president Xi Jinping varpå följer ett antal inlägg från delegater vid fredskonferensen. Jag vill här referera något ur de nämnda skrifterna, som kan vara väsentligt för svenska fredsaktivister att känna till.

Kinas ståndpunkt

Skriften inleds med ett tal som Xi Jinping höll vid invigningen av en internationell importmessa i Shanghai 5 november 2018, ett tal vid APEC-toppmötet i Port Moresby den 18 november och ett uttalande med anledning av internationella fredsdagen den 19 september. Han framhöll Kinas önskan om global frihandel och ekonomisk globalisering, om öppenhet och samverkan och vände sig mot protektionism och egensinnighet (unitateralism). Han talade också om nödvändigheten av att reformera det globala styrsystemet och världsordningen.

"Vi måste respektera mångfald och varandras val av utvecklingsväg, främja integration och ömsesidigt lärande på basis av öppenhet och delaktighet och delta i såväl hälsosam konkurrens som ömsesidigt fördelaktigt samarbete..."

Kina tillämpar en folk-centrerad utvecklingsfilosofi och en ny utvecklingsvision som kännetecknas av innovativ, samordnad, grön och öppen utveckling för allas bästa. Under de senaste decennierna har Kina lyft mer än 700 miljoner människor ur fattigdom och kommer att fullständigt undanröja fattigdom år 2020."

Den kinesiske delegaten Ma Biao sade "Fredskraften har vuxit och megatrenden fredlig utveckling är irreversibel. Men mänskligheten står fortfarande inför komplexa och allvarliga utmaningar, världen är ännu långtifrån fridfull och de är ännu lång väg att gå för att nå målet fred för alla." Han framhöll vikten av att tillämpa FN-stadgans principer, lösa dispyter genom dialog och konsultation och söka fred genom vinna-vinna-samarbete.

Meng Xiangqing, professor vid Folkets befrielsearmés institut för nationell säkerhet, sade:

”För att främja fred och utveckling måste vi först och främst behålla säkerhet och stabilitet; utan säkerhet och stabilitet finns ingen fred och utveckling att tala om.”

”För närvarande finns två kategorier av styrsystem för global säkerhet i världssamfundet. En föreställning är baserad på egensinnighet, kalla krigs-tänkande och nollsummespel – ett styrsystem som brukar medlen militärallians, geostrategisk tävlan och intervention i en stats interna angelägenheter som svar för traditionell säkerhet och icke-traditionell säkerhet. Den andra är baserad på principen om multilateralism, allomfattande säkerhet och vinna-vinna-samarbete och är för att lösa globala säkerhetsfrågor genom partnerskap, dialog för konsultation och gemensam utveckling. De två systemen är uttryck för två val och två vägar, som har fullständigt olika effekt och konsekvenser på det mänskliga samhällets utveckling. Kinas president Xi Jinping förespråkar att alla länder bör hålla fast vid begreppet gemensam, allomfattande, samverkande och hållbar säkerhet, främja en känsla av gemenskap med en delad framtid för mänskligheten och tillsammans bygga en ny typ av internationella relationer av vinna-vinna-samarbete.”

”Vi bör inte tillämpa skilda regler, för att inte tala om att tillämpa reglerna då det passar och överge dem om de inte passar.”

Inlägg om Kinas hållning

Flera inlägg uttryckte uppskattning för Kinas hållning, till exempel Världsfredsrådets (WPC) exekutivsekreterare, Iraklis Tsavdaridis:

”WPC uttrycker sin solidaritet med Kinas folk och fördömer handlingarna och planerna på inblandning i Kinas interna angelägenheter av USA och dess allierade, som vi sett i fallen med Tibet, försöken att manipulera och utnyttja minoriteter som uigurerna i provinsen Xinjiang eller andra religiösa förevändningar, som Falungong. Vi stödjer också ett-Kina-politiken beträffande Taiwan.”

En försiktig oro uttryckte den etiopiska delegaten Kidane Kiros Bitsue, som talade om stormaktskonflikter och andra problem på Afrikas horn:

”Regionen har nyligen blivit en enkel spelplan för spelare från utanför regionen och utanför Afrika... För närvarande har följande länder antingen en kommersiell hamn eller militärbas eller både-och: USA i Djibouti; Kina i Djibouti; Frankrike i Djibouti; Förenade Arabemiraten i Assab (Eritrea) och Berbera, Bosaso, Mogadishu och Barawe i Somalia; Turkiet i Sudan, Djibouti och Somalia; Saudiarabien i Djibouti; ovj Japan i Djibouti. Även om några av makterna som har baser kom in i regionen under förevändning att bekämpa piratverksamhet och säkra de kommersiella fartygslederna i området, finns det en oro att detta kan leda till konfrontation mellan länder som har etablerat baser, eller med länder i regionen.”

Afrika, som länge varit underordnat kolonialherrar, behöver Kina på samma sätt som Kina behöver Afrika, underströk däremot Abdelati Habek, executive president för Diplomatstiftelsen i Marocko:

”'Kina-Afrika' konkurrerar kraftfullt med 'Frankrike-Afrika' och en del av [det brittiska] Samväldet, och det är ett rättvist spel. Men i motsats till 'Frankrike-Afrika' har Kina, trots att det har blivit världens främsta ekonomiska makt och nummer två som politisk och militär makt, vägrat att blanda sig i afrikanska länders interna angelägenheter.”

”Kina-Afrika-samarbete inom säkerhetsområdet för försvar och fredsfrämjande har på senare år markerats av en påtaglig utveckling, särskilt beträffande träning av officerare. Det är ingen hemlighet att militärt samarbete är en av de faktorer som är ansvariga för de närmare band vi har med Mittens rike.”

Han sade att Kina nu blivit den främsta vapenleverantören i Afrika söder om Sahara, med försäljning av transportfordon, pansarfordon och särskilt lätta och småkalibriga vapen. Till vissa länder har Kina även sålt stridsflygplan eller transportplan, helikoptrar, spaningsfartyg, stridsvagnar och artilleri. Kina har också gett stöd för byggandet av fabriker som tillverkar ammunition och lätta vapen.

Han avslutade sitt anförande med att citera president Xi Jinping:

”Vi har ingen avsikt att blanda oss i andra länders interna angelägenheter, exportera vårt eget sociala system eller vår utvecklingsmodell. Vi avser inte att påtvinga andra vår vilja. Vi vill bygga partnerskap baserat på dialog och vänskap, snarare än konfrontation och allianser.”

Övriga fredsfrågor

Dong Huy Cuong, generalsekreterare i Vietnams Fredskommitté, framförde de varmaste hälsningar från sin organisation och det vietnamesiska folket. Han underströk att fred är grunden för social utveckling och en grundläggande mänsklig rättighet.

”Det vietnamesiska folket, som har upplevat långvariga krig, förstår verkligen värdet av fred. Mer än 40 år efter att kriget slutade verkar freden ännu vara en dröm som vi ännu måste nå. Det finns fortfarande miljontals krigsoffer, särskilt offer för Agent Orange, som ännu lider ångestmärta. Dessutom dödas fortfarande människor av odetonerade bomber och minor i alla delar av landet och detta problem kan ta oss hundratals år att åtgärda.”

Han framhöll några positiva förändringar som skett sedan han senast deltog i motsvarande konferens två år tidigare, nämligen antagandet av det juridiskt bindande avtalet om förbud mot kärnvapen och den senaste utvecklingen på Koreahalvön, men påpekade samtidigt att det inte saknas komplikationer, som president Trumps uppsägande av kärnkraftsavtalet med Iran, terrorism, religiös fundamentalism, populism, separatism, xenofobi, flyktingkrisen, extremhögerens framväxt samt växande spänningar på grund av konflikter och dispyter på platser där det hettar till. Även klimatfrågan skapar problem, däribland inträngandet av saltvatten i Mekongdeltat 2016 samt raset av dammen Xe Pian Namnoy nyligen. Bland sina rekommendationer nämnde han vikten av att hantera konflikter i en anda av ömsesidig respekt och solidaritet och i enlighet med folkrätten.

Även Världsfredsrådets exekutivsekreterare, som nämnts ovan, nämnde den positiva utvecklingen i Korea och av relationerna mellan DFRK och USA, men tillade:

”Likafullt kräver vi bortdragande av USA:s trupper från södra Korea, stopp för de gemensamma militärövningarna mellan USA-Japan-Sydkorea och stöd för den fullständiga denukleariseringen av Koreahalvön. vi stödjer Koreas oberoende och fredliga återförening.”

Den japanske talaren Fujita Takakage påpekade att Japan måste erkänna de övergrepp som begicks under landets angreppskrig. Han citerade ett tyskt uttalande: Utan hågkomst kan det inte bli någon försoning.

Flera andra frågor, däribland konflikter i Mellanöstern och Latinamerika, kommenterades också av talare under konferensen.

Christer Lundgren